

บทที่ 5

สรุป

จากที่ได้วิเคราะห์ข้ออ้าง เหตุผลทั้งสองฝ่ายในบทที่ 3 และบทที่ 4 มาแล้ว เราสามารถสรุปปัญหาของข้อโต้แย้งของแต่ละฝ่ายได้ดังนี้

(1) ฝ่ายที่เห็นว่าประเทศร่ำรวยไม่มีพันธะทางศีลธรรมที่จะต้องช่วยเหลือประเทศยากจน จะมองสาเหตุของการเกิดปัญหาความอดอยากในประเทศยากจนเป็นหลัก โดยฝ่ายนี้จะมองว่า การเกิดปัญหาความอดอยากในประเทศยากจนเป็นเรื่องของธรรมชาติ ประเทศร่ำรวยไม่ได้เป็นสาเหตุให้เกิดความอดอยากในประเทศยากจน ดังนั้น ประเทศร่ำรวยไม่มีพันธะหรือหน้าที่ที่จะต้องไปช่วยเหลือ ประเทศยากจนควรที่จะรับผิดชอบในปัญหาที่เกิดขึ้นเอง แต่ถ้าหากประเทศร่ำรวยเห็นว่าควรที่จะช่วยเหลือประเทศยากจน การช่วยเหลือนี้ก็จะเป็นเพียงการให้ทานที่เป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศร่ำรวยมีความเมตตาต่อประเทศยากจนเท่านั้น

ปัญหาที่ฝ่ายนี้ประสบคือ การเกิดความอดอยากในประเทศยากจนในบางกรณีมีสาเหตุมาจากประเทศร่ำรวย เพราะฉะนั้นในกรณีเช่นนี้ประเทศร่ำรวยจึงมีหน้าที่ที่จะต้องช่วยเหลือประเทศยากจน ประเทศยากจนสามารถจะอ้างสิทธิให้ประเทศร่ำรวยช่วยเหลือตนได้

(2) ฝ่ายที่เห็นว่าประเทศร่ำรวยมีพันธะที่จะต้องช่วยเหลือประเทศยากจนโดยส่วนมากจะมองว่า การเกิดความอดอยากในประเทศ มีสาเหตุมาจากการกระทำของประเทศร่ำรวย ดังนั้น ประเทศร่ำรวยจึงมีพันธะที่จะต้องช่วยเหลือประเทศยากจน ซึ่งทั้งนี้ในบางกรณีประเทศยากจนสามารถที่จะเรียกร้องให้ประเทศร่ำรวยช่วยเหลือตนได้ก่อน

ปัญหาที่ฝ่ายนี้ประสบคือ การเกิดความอดอยากในประเทศยากจนบางครั้ง เป็นผลมาจากธรรมชาติโดยที่ประเทศร่ำรวยไม่ได้มีสาเหตุแต่อย่างใด ดังนั้นในกรณีเช่นนี้ ประเทศยากจนไม่สามารถที่จะเรียกร้องการมีพันธะจากประเทศร่ำรวยได้

จากที่แต่ละฝ่ายมีปัญหาในข้ออ้าง เหตุผลที่ไม่สามารถจะสรุปได้ลงตัวเช่นนี้ ผู้วิจัยจะเสนอข้ออ้างเหตุผลของ ปีเตอร์ ซิงเงอร์ เข้ามาพิจารณา เพื่อแสดงให้เห็นว่า ประเทศร่ำรวยนั้นมีพันธะทางศีลธรรมที่จะต้องช่วยเหลือประเทศยากจน ไม่ว่าสาเหตุของการเกิดปัญหาความอดอยากในประเทศยากจนจะเป็นเช่นไรก็ตาม

ปีเตอร์ ซิงเงอร์ (Peter Singer) พิจารณาปัญหาการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศยากจน จากเงื่อนไขทางข้อเท็จจริงในปัจจุบันใน 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

(1) ซิงเงอร์เห็นว่าโลกเราในปัจจุบันมีความเจริญทางด้าน การสื่อสารการคมนาคมเป็นอย่างมาก มนุษย์สามารถเดินทางไปยังซีกโลกหนึ่งได้ในเวลาเพียงไม่กี่ชั่วโมง ดังนั้น เราสามารถที่จะช่วยเหลือคนอดอยากได้โดยง่าย เพราะฉะนั้นไม่ว่าจะ เกิดความอดอยากจากสาเหตุใดก็ตาม เราสามารถที่จะช่วยเหลือคนเหล่านั้นได้โดยใช้เวลาไม่นาน และ

(2) ซิงเงอร์เห็นว่า ประเทศร่ำรวยทั้งหลายต่างมีความอุดมสมบูรณ์และความมั่งคั่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนของประเทศร่ำรวยมีรายได้มากเกินกว่าที่จะใช้กับสิ่งจำเป็นแก่ชีวิตได้หมด ดังนั้น คนของประเทศร่ำรวยจึงนิยมที่จะใช้จ่ายเงินกับสิ่งของฟุ่มเฟือยที่ไม่ใช่สิ่งจำเป็นอะไรมากนัก

ดังนั้นจากข้อเท็จจริงที่ ซิงเงอร์ เห็นเช่นนี้ เขาจึงเสนอหลักการทางศีลธรรมที่เป็นการยกระดับจริยธรรมของคนโดยทั่วไปขึ้นอีก โดยเขาเสนอว่า หากทุกคนยอมรับกันว่า ความทุกข์ทรมานและการเสียชีวิตเนื่องจากไม่มีอาหารที่พัคออาศัย และยารักษาโรค เป็นสิ่งที่ไม่น่าพึงปรารถนาแล้ว และในขณะที่เดียวกัน ถ้าในกำลังความสามารถของคนในประเทศร่ำรวย คนในประเทศร่ำรวยสามารถ

ป้องกันไม่ให้มีสิ่งไม่น่าพึงปรารถนาเกิดขึ้นได้ โดยเมื่อเปรียบเทียบความสำคัญทางศีลธรรมแล้ว คนในประเทศร่ำรวยไม่ได้เสียสละสิ่งใดไปมากมาย ซึ่งเงอร์ก็เห็นว่าในทางศีลธรรมแล้ว คนของประเทศร่ำรวยควรกระทำสิ่งนั้น นั่นคือ ควรที่จะให้ความช่วยเหลือแก่คนอดอยาก ถ้าไม่ให้ ซึ่งเงอร์ก็ถือว่าคนของประเทศร่ำรวยกระทำผิด เพราะในความเป็นจริงนั้น คนของประเทศร่ำรวยสามารถที่จะช่วยเหลือคนอดอยากในประเทศยากจนได้โดยที่เขาไม่ได้สูญเสียอะไรไม่มากเกินไป และการช่วยเหลือนั้นก็ไม่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่คนในประเทศร่ำรวยแต่อย่างใด

ข้ออ้างเหตุผลของ ซึ่งเงอร์ที่เสนอให้คนในประเทศร่ำรวยเสียสละเงินเพื่อช่วยเหลือคนอดอยากในประเทศยากจนจนถึงระดับอรรถประโยชน์ต่ำสุด (marginal utility) ที่เป็นจุดที่ว่าถ้าให้มากเกินไป ผู้ให้และผู้ที่เกี่ยวข้องจะได้รับความเสียหายเท่ากับผู้ที่กำลังให้ความช่วยเหลืออยู่ อาจจะทำให้หลายคนคิดว่าหลักการนี้ไม่สามารถจะอ้างการมีพันธะในความเป็นจริงได้ เพราะมีคนเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถจะดำเนินชีวิตโดยอาศัยหลักการที่เรียกร้องการเสียสละมากมาย ขนาดนี้ได้แต่แท้จริงแล้วซึ่งเงอร์ได้เสนอหลักการของเขาโดยได้พิจารณาถึงข้อเท็จจริงทางสถานภาพของคนในประเทศร่ำรวยที่มีรายได้และความมั่งคั่งที่สามารถจะปฏิบัติตามหลักการของเขาได้ โดยไม่ถือเป็นการยากลำบากแต่อย่างใด และในขณะเดียวกัน วิธีปฏิบัติโดยการบริจาคเงินแก่กองทุนช่วยเหลือผู้อื่น ก็เป็นวัฒนธรรมในสังคมของประเทศร่ำรวยโดยทั่วไป ดังนั้นเมื่อหลักการของซึ่งเงอร์วางอยู่บนพื้นฐานทางข้อเท็จจริง ที่สามารถพิสูจน์ถึงความถูกต้องได้เช่นนี้ ข้ออ้างเหตุผลของเขาจึงมีเหตุผลที่คนโดยทั่วไปสามารถที่จะเข้าใจและยอมรับได้โดยง่าย ซึ่งทั้งนี้มันจะผิดกับหลักการของข้ออ้างเหตุผลของผู้อื่น เช่น ข้ออ้างเหตุผลของเบ็ทส์ที่ใช้หลักความยุติธรรมของรอลล์หรือข้ออ้างเหตุผลที่มีพื้นฐานบนเรื่องสิทธิทางศีลธรรม ที่ยังมีความคลุมเครือและสามารถจะถูกโต้แย้งได้ง่ายในเรื่องข้อพิสูจน์ทางด้านข้อเท็จจริง

นอกจากนี้เหตุผลที่ผู้วิจัย คิดว่า ข้ออ้างเหตุผลของซึ่งเงอร์มีความสมเหตุสมผลกว่าข้ออ้างเหตุผลอื่น ๆ ในฝ่ายเดียวกันที่อ้างว่าประเทศร่ำรวยมีพันธะทางศีลธรรมต่อประเทศยากจนก็คือ ข้ออ้างเหตุผลของฝ่ายที่เห็นว่าประเทศทาง

ศีลธรรมต่อประเทศยากจนก็คือ ข้ออ้างเหตุผลของฝ่ายที่เห็นว่าประเทศร่ำรวยไม่มีพันธะทางศีลธรรมต่อประเทศยากจนในประเด็นการอ้างสิทธิในทรัพย์สิน และเรื่องการเป็นสาเหตุได้ โดยในประเด็นการอ้างสิทธิในทรัพย์สิน ข้ออ้างเหตุผลของซิงเงอร์ไม่ได้ขัดแย้งกับข้ออ้างนี้แต่อย่างใด หลักการของเขาที่ยินยอมที่จะให้บุคคลสามารถอ้างการมีสิทธิในการเก็บรักษาทรัพย์สินของตนได้ หลักการของเขาเพียงแต่เสนอให้บุคคลที่มีทรัพย์สินมากเกินไปเกิดความจำเป็นโดยทั่วไป ของชีวิตเท่านั้น ที่ควรมีพันธะที่จะช่วยเหลือคนอดอยาก เพราะการเสียสละทรัพย์สินที่ได้เป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตไป คนทั่วไปก็มักจะถือว่าเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ โดยไม่คิดว่าตนถูกบีบบังคับหรือถูกเรียกร้องแต่อย่างใด

ส่วนในประเด็นข้ออ้างเกี่ยวกับการเป็นสาเหตุหรือการมีเจตนาเป็นสาเหตุให้คนในประเทศยากจนอดอยาก ดังนั้นคนของประเทศร่ำรวย จึงไม่มีพันธะที่จะต้องรับผิดชอบ ข้ออ้างเช่นนี้ไม่สามารถใช้เป็นเหตุผลโต้แย้งหลักการของซิงเงอร์ได้ เพราะซิงเงอร์ถือว่าแม้คนของประเทศร่ำรวยไม่ได้เป็นสาเหตุให้คนในประเทศยากจนอดอยากหรือความอดอยากที่เกิดขึ้นในประเทศยากจนจะมีสาเหตุมาจากอะไรก็ตาม ซิงเงอร์เห็นว่าคนของประเทศร่ำรวยไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ เพราะคนของประเทศร่ำรวยมีความสามารถที่จะช่วยเหลือคนอดอยากเหล่านั้นได้โดยง่าย และไม่ได้ทำให้ประเทศร่ำรวยสูญเสียอะไรไปมากนัก ซึ่งข้อโต้แย้งในประเด็นนี้ของซิงเงอร์ ทำให้คนของประเทศร่ำรวยอ้างเรื่องการเป็นสาเหตุมาเพื่อปฏิเสธการมีพันธะที่จะช่วยเหลือคนอดอยากไม่ได้ ซึ่งต่างจากการโต้แย้งข้ออ้างเหตุผลของข้ออ้างการชดเชยความยุติธรรมในอดีตและปัจจุบัน ที่ประเทศร่ำรวยสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนไม่ได้กระทำผิดต่อคนในประเทศยากจน ข้ออ้างเหตุผลการชดเชยความยุติธรรมทั้งในอดีตและปัจจุบันก็ตกไป ไม่สามารถจะอ้างพันธะความรับผิดชอบต่อประเทศร่ำรวยได้

จากเหตุผลดังกล่าวมาผู้เขียนเห็นว่าข้ออ้างเหตุผลของซิงเงอร์สามารถที่จะอ้างการมีพันธะทางศีลธรรมของประเทศร่ำรวยต่อประเทศยากจนได้อย่างมีเหตุผลและมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ณ ขณะนี้